

Sygn. akt III AUa 733/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 października 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Marcjanna Górską (spr.)
Sędziowie:	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska SA Krystyna Smaga
Protokolant: st. sekr. sądowy Bożena Klukowska	

po rozpoznaniu w dniu 3 października 2013 r. w Lublinie

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w S.

o prawo do emerytury

na skutek apelacji wnioskodawcy S. K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Siedlcach

z dnia 16 maja 2013 r. sygn. akt IV U 1121/12

oddala apelację.

Sygn. akt III AUa 733/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 grudnia 2012 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił S. K. prawa do emerytury podnosząc, że ubezpieczony nie udowodnił, co najmniej 20 lat okresów podlegania ubezpieczeniu.

Od decyzji tej odwołanie złożył ubezpieczony S. K.. Domagając się zmiany decyzji i przyznania prawa do emerytury, wskazał, że przez okres ponad 45 lat pracował dla kraju, w tym przez cały ten czas w rolnictwie, zaś 17 lat i 4 miesiące w przemyśle.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniósł, że ubezpieczony udowodnił jedynie 19 lat, 7 miesięcy i 7 dni okresów zatrudnienia łącznie z pracą w gospodarstwie rolnym. Zdaniem organu rentowego, okresu opłacania składek na

ubezpieczenie społeczne rolników od dnia 1 lipca 1977 roku do 31 grudnia 2003 roku nie można doliczyć do stażu ubezpieczeniowego, ponieważ okres ten został uwzględniony przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rolnego.

Sąd Okręgowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 16 maja 2013 roku oddalił odwołanie. Sąd ten ustalił, że ubezpieczony S. K. urodzony (...) złożył w dniu 15 listopada 2012 roku wniosek o emeryturę. Organ rentowy uznał, że udowodniony staż ubezpieczeniowy S. K. wynosi 17 lat, 4 miesiące i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 2 lata, 2 miesiące i 18 dni okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców.

Wnioskodawca od dnia 22 maja 2004 roku pobiera emeryturę rolniczą. Do ustalenia prawa do świadczenia rolniczego KRUS uwzględnił okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku oraz okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu rolników od dnia 1 stycznia 1991 roku do 30 czerwca 2004 roku.

W oparciu o tak ustalony stan faktyczny i z powołaniem się na art. 28 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz.1118 ze zm.) Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie nie jest uzasadnione. Wymieniony przepis stanowi bowiem, że ubezpieczonym urodzonym po dniu 1 stycznia 1949 roku, będącym mężczyzną, przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku 65, jeżeli legitymują się 20 letnim okresem podlegania ubezpieczeniu.

W przypadku ubezpieczonego posiadany przez niego okres składkowy i nieskładkowy wynosi 17 lat, 4 miesiące i 19 dni. Okres ten podlegał uzupełnieniu okresem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w rozmiarze 2 lat, 2 miesięcy i 18 dni, stosownie do treści art. 10 ust. 1 omawianej ustawy, co jednak nie pozwoliło na uzyskanie wymaganego 20 letniego stażu ubezpieczeniowego. Sąd podkreślił przy tym, że nie jest możliwe doliczenie do stażu ubezpieczeniowego S. K. okresów pracy we własnym gospodarstwie rolnym od dnia 1 lipca 1977 roku do 30 czerwca 2004 roku ponieważ okres ten został uwzględniony do ustalenia prawa do emerytury rolniczej a zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, okresów ubezpieczenia społecznego rolników nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art.477¹⁴ §1 k.p.c. orzekł jak w wyroku.

Apelację od tego wyroku złożył S. K.. Zaskarżając wyrok w całości podniósł, że jest on krzywdzący i niesprawiedliwy albowiem będąc chłoporobotnikiem opłacał składki do dwóch ubezpieczycieli, a obecnie do emerytury rolniczej za ponad 17 lat pracy poza rolnictwem, otrzymuje dodatek w wysokości 50 zł miesięcznie. Wskazując na powyższe domagał się zmiany wyroku i ustalenia prawa do emerytury pracowniczej.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje;

Apelacja jest bezzasadna i jako taka podlegała oddaleniu albowiem zaskarżony wyrok odpowiada prawu.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, w rozpatrywanej sprawie, w pierwszej kolejności rozważenia wymagała kwestia naruszenia przepisów postępowania, które podlegają ocenie z urzędu, t.j. przepisów dotyczących nieważności postępowania, z uwagi na powagę rzeczy osądzonej (art. 379 pkt 3 w związku z art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c.).

Jak wynika bowiem z akt sprawy, prawo do emerytury ubezpieczonego było już przedmiotem postępowania w sprawie IV U 484/09 Sądu Okręgowego w Siedlcach, zakończonego prawomocnym wyrokiem tego Sądu z dnia 12 listopada 2009 roku oddalającym odwołanie S. K. od decyzji Zakładu z dnia 25 maja 2009 roku.

Analiza stanu sprawy, w ocenie Sądu odwoławczego, prowadzi jednak do wniosku, że powaga rzeczy osądzonej nie miała miejsca.

Jak wynika bowiem z ukształtowanego i utrwalonego w omawianej materii orzecznictwa Sądu Najwyższego, a które Sąd Apelacyjny akceptuje, w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych powaga rzeczy osądzonej ma

walor szczególny, który ogranicza jej praktyczne znaczenie. Aczkolwiek rozstrzygnięcia sądowe w tych sprawach ustalają treść łączącego strony stosunku prawnego w chwili wyrokowania, to nowe zdarzenia zachodzące po uprawomocnieniu się orzeczenia mogą spowodować przekształcenie treści praw i obowiązków stron stosunku ubezpieczenia społecznego, gdyż nie jest wykluczone spełnienie się lub upadek przesłanek materialnoprawnych prawa do świadczeń z ubezpieczenia społecznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2005 r., I UK 11/05, OSNP 2006 nr 5-6, poz. 98).

Wydanie przez organ rentowy nowej decyzji, także co do świadczenia będącego przedmiotem wcześniejszej decyzji i postępowania wcześniej zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu wszczętego w wyniku wniesienia od niej odwołania - co do zasady - uprawnia ubiegającego się o świadczenie do wniesienia kolejnego odwołania do sądu a wszczęta w ten sposób sprawa cywilna nie jest sprawą o to samo świadczenie w rozumieniu art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 19 lutego 2007 r., I UK 266/06, OSNP 2008 nr 5-6, poz. 79 oraz z dnia 21 maja 2008 r., I UK 370/07, LEX nr 491467).

Sytuacja tego rodzaju, zdaniem Sądu Apelacyjnego, występowała w rozpoznawanej sprawie albowiem ubezpieczony po uprawomocnieniu się wyroku z dnia 12 listopada 2009 roku, wystąpił z nowym wnioskiem o emeryturę. Organ rentowy rozpoznając wniosek, przeprowadził uzupełniające postępowanie w sprawie i wydał zaskarżoną decyzję.

Odnosząc się natomiast do zarzutów apelacji, stwierdzić należy, że brak jest podstaw do uznania ich zasadności. W stanie faktycznym sprawy jest poza sporem, że S. K. jest od dnia 22 maja 2004 roku uprawniony do emerytury rolniczej. Bezspornym także pozostaje fakt, że do ustalenia prawa do świadczenia rolniczego, KRUS uwzględnił okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych od dnia 1 lipca 1977 roku do dnia 31 grudnia 1990 roku oraz okres podlegania ubezpieczeniu emerytalno – rentowemu rolników od dnia 1 stycznia 1991 roku do 30 czerwca 2004 roku.

Powyższe oznacza zatem, co prawidłowo przyjął Sąd pierwszej instancji, że udowodniony przez wnioskodawcę okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 17 lat, 4 miesiące i 19 dni mógł być uzupełniony okresem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców po ukończeniu 16 roku życia, t.j. o kres 2 lat, 2 miesiące i 18 dni.

Okres ten nie mógł być natomiast uzupełniony, co prawidłowo przyjął Sąd Okręgowy, okresem ubezpieczenia rolniczego od 1 lipca 1977 roku do 30 czerwca 2004 roku, stosownie do treści art. 10 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.). Powołany przez Sąd pierwszej instancji przepis art. 10 ust. 3 ustawy stanowi bowiem, że okresów o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W rezultacie S. K. udowodnił 19 lat, 7 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i nieskładkowych, (po uwzględnieniu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców), a tym samym nie spełnia warunków do nabycia prawa do emerytury na podstawie cytowanego przez Sąd pierwszej instancji art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Ustaleń tych zresztą apelujący nie kwestionuje, domagając się wnikliwego rozpoznania sprawy a nie tylko zgodnie z literą prawa.

Ustosunkowując się do przedmiotowego żądania skarżącego stwierdzić należy tylko, że podstawę przyznania świadczeń z ubezpieczenia społecznego mogą stanowić tylko przepisy prawa, a nie zasady współżycia społecznego (por. wyrok z dnia 12 stycznia 2000 roku, II UKN 293/99 – LEX nr 46775).

Mając te wszystkie względy na uwadze i z mocy art. 385 k.p.c. Sąd Apelacyjny orzekł jak w wyroku.